

Mkpughe nke Jisọs Kraịst - Nọmba Iri na Abụọ

Nnwale Abụọ

Jeff Pippenger

2023-11-07

Anyị nọ n'usoro itule Mkpughe isi nke iri na otu ruo iri na atọ, ebe anyị na-ahụ ndị mmegide niile nọ n'agha ikpeazụ nke oge amara n'ime nnukwu esemokwu ahụ, nke na-eme n'ubi agha nke eluigwe mbụ. Ndị mmegide ahụ bụ otu nari puku na iri anọ na anọ, na oké igwè mmadụ nke si na Babilon pụta dika agha enyemaka nke abụọ, megide Mba Ndị Dị n'Otu, Chọọchị Katolik, United States na Setan n'onwe ya. Otu nari puku na iri anọ na anọ ahụ na oké igwè mmadụ ahụ bụ ndị agha Chineke, na-anọchi anya ozi mmụọ ozi nke atọ, ma akụkọ abụọ ahụ nọ n'agha ahụ na-ecekwa ihu n'ihu ndị agha ikpe Chineke, nke a na-anọchi anya ya ọ bughị site n'aka mmụọ ozi nke atọ, kama site n'ahụhụ nke atọ.

Iji mata ụfọdụ àgwà ndị nyere aka n'ogbugbu mpi ndị Republican na Protestant n'afọ 2020, anyị na-achọ imata àgwà amụma ndị na-apụta n'agha nke umụ mmadụ n'eluigwe mbụ, site n'iwu ụbọchị Sọnde ruo mgbe Maikel ga-ebili. N'akụkọ ihe mere eme ahụ, a na-amanye ụwa dum iwuli onyinyo nye anụ ọhịa ahụ. Akụkọ ihe mere eme ahụ bụ mmeghari nke akụkọ ihe mere eme nke United States site na Septemba 11, 2001, ruo n'iwu ụbọchị Sọnde nke na-abia n'oge na-adighi anya, nke na-ekewa akụkọ ihe mere eme abụọ ahụ yiri ibe ha. Dika akụkọ ihe mere eme ndị yiri ibe ha, ha abụọ na-anọchi anya àmà nye akụkọ nke ọzọ. Ihe ọbụla na-eme n'otu n'ime akụkọ ihe mere eme ndị ahụ, ga-emekwa n'akụkọ nke ọzọ. Ọ bụ akụkọ nke abụọ ka bụ isi okwu nke Mkpughe isi nke iri na abụọ na nke iri na atọ, anyị bukwa n'obi ighota àmà nke abụọ ahụ, ka anyị wee mee ka ihè amụma chasie ike n'akụkọ nke mbụ, nke fọrọ nke nta ka ọ gwula ugbo a.

Ike atọ ndị na-eduga ụwa gaa Amagedon ka e sere n'isi nke iri na abụọ na nke iri na atọ. Ebu ụzọ kpọọ ike nke dragon ahụ.

Ihe-iriba-ama ọzọ putara n'eluigwe; ma lee, nnukwu dragon na-acha uhie uhie, nke nwere isi asaa na mpi iri, na okpueze asaa dikwasiri n'isi ya nile. Odu ya dooro otu uzo n'ime atọ nke kpakpando nke eluigwe, wee tufuo ha n'ụwa: dragon ahụ wee guzo n'ihu nwanyị ahụ nke di njikere imụ nwa, ka o rie nwa ya ozugbo a mụrụ ya. Mkpughe 12:3, 4.

Nwanyị White na-eme ka anyị mata na dragon ahụ di n'isiakwukwo a bụ Setan, ma n'echiche nke abụọ ọ bụ Rom nke ndị ọgọ mmụọ. Ma Setan ma Rom nke ndị ọgọ mmụọ na-anọchi anya United Nations n'udi amuma. Mpi iri nke anụ ọhịa ahụ na-anọchi anya njiko ajo omume nke ndị eze iri di na Mkpughe iri na asaa. A na-anọchi anya ndị eze iri ahụ n'ime Mkpughe iri na asaa, ma ebe ahụ ka e si akowa ha di ka alaeze nke asaa nke amuma Baibul. A na-egosi anụ ọhịa ahụ dika nke nwere isi asaa na okpueze asaa, nke na-akara ya akara dika alaeze nke asaa nke amuma Baibul. N'ime Daniel abụọ a na-anọchi anya ha dika Gris nke mmụọ, ha bukwa Ehab n'ime àmà Ugwu Kamel, ha bukwa ndị iro iri nke Abụ Oma iri asatọ na atọ.

Ike nke abụọ nke onye iro n'ụwa, nke a kpọrọ aha n'Isi nke iri na abụọ na nke iri na atọ nke Mkpughe, bụ anụ ọhịa ahụ nke si n'oke osimiri pụta, nke Nwanyị White kpomkwem kowara dika Katolik.

M wee guzoro n'elu ájá nke oke osimiri, hụ anụ ọhịa ka o si n'oké osimiri ahụ na-apụta, nke nwere isi asaa na mpi iri, n'elu mpi ya ndị ahụkwa ka e nwere okpueze iri, n'elu isi ya ndị ahụkwa ka e dere aha nkwulu. Anụ ọhịa ahụ m hụrụ yiri agụ, ụkwụ ya dī ka ụkwụ anụ ọhịa bea, ọnụ ya dīkwa ka ọnụ ọdum: dragon ahụ wee nye ya ike ya, na ocheeze ya, na ọchịchị dī ukwu. Ahụkwara m otu n'ime isi ya dī ka a ga-asī na e merurū ya ahụ ruo n'ọnwụ; ma e gworo mmerū ahụ ya nke na-eweta ọnwụ: ụwa nile wee juanya, soro anụ ọhịa ahụ. Mkpughe 13:1–3.

Jon nọ na-eguzo n'akụkụ osimiri n'amaokwu nke mbụ, ọ hụkwara anụ ọhịa ka o si n'oké osimiri pụta; emesịa, ọ hụrụ anụ ọhịa ka ọ na-apụta n'ụwa. Nwanyị White na-akowa na oge ahụ Jon hụrụ anụ ọhịa abụọ ahụ bụ afọ 1798, n'ihu na nke ahụ bụ afọ e “napurū ọchịchị papa ike ya,” si otú a nata mmerū ahụ na-egbu egbu nke a ga-emecha gwọọ.

“N'oge ahụ mgbe e wepurū ike ya n'aka Ụzọkwu Rom, a manyere ya ikwusī mkpagbu, Jon hụrū ike ọhūrū ka ọ na-ebili iji kwughachi olu dragon ahụ, ma gaa n'ihu n'otu ọrū ahụ dī obi ọjọọ na nke nkwulu Chineke. Ike a, nke ikpeazū ga-alū agha megide nzuko Kraist na iwu Chineke, ka e jiri anụ ọhịa nwere mpi dika nke nwa aturū nochite ya anya. Anụ ọhịa ndi bu ya uzọ siri n'oke osimiri bilie; ma nke a sitere n'ala bilie, nke na-anochi anya nbilite n'udo nke mba ahụ ọ na-anochite anya ya—United States.” Signs of the Times, February 8, 1910.

Jon na-ele anya n'azū n'akụkọ ihe mere eme mgbe ọ hūrū anụ ọhịa nke si n'oké osimiri pụta, nke bụ ọchịchị popu. Ka ọ na-ele anya n'ihu n'akụkọ ihe mere eme, ọ hūrū anụ ọhịa nke si n'ala pụta, nke bụ United States. Nke a bụ ihe mere e ji wuo anụ ọhịa ahụ nke si n'oké osimiri pụta n'uzọ amuma dī otu a. Mgbe Jon na-ele azū site n'afọ 1798, ihe mbū ọ hūrū bụ “isi asaa na mpi iri,” nke na-akara akara ebe ahụ n'akụkọ ihe mere eme nke e buliri mpi atọ elu ka e mee ohere nye mpi ahụ siri ike nke ọchịchị popu, nke kwuru okwu uku.

Mgbe ahụ, aga m amata eziokwu gbasara anụ ọhịa nke anọ ahụ, nke dī iche na ndi ọzọ niile, burū nke na-atū egwu nke ukwu, nke ezé ya bụ nke ígwè, mbọ ya bukwa nke ọla kọpa; nke riri ihe, kūrīe ya iberibe, wee zoda ihe fodorū n'ukwu ya; Nakwa banyere mpi iri ahụ ndi dī n'isi ya, na banyere nke ọzọ nke putara, nke atọ dara n'ihu ya; ọbuna banyere mpi ahụ nke nwere anya, na ọnụ nke kwuru okwu ndi dī ukwu nke ukwu, nke odidi ya siri ike karia ndi ibe ya. Daniel 7:19, 20.

Tupu e wepurū mpi atọ ahụ nke ndi Heruli, ndi Ostrogoths na ndi Vandals, a nochiri anya Rome nke ndi ọgọ mmuọ site n'“okpueze iri.” Okpueze iri ahụ na-anochi anya Rome nke ndi ọgọ mmuọ. Mgbe ahụ Jon kowara agū nke Gris, emesịa anụ ọhịa bea nke Medo-Persia, ma emesịa ọdum nke Babilon.

Nke mbu yiri ọdum, o nwekwara nku ugo: elekwara m ya anya ruo mgbe a puputara nku ya, e wee bulie ya elu n'ala, meekwa ka o guzoro n'ukwu ya abụọ dika mmadu, e nyekwara ya obi mmadu. Ma, lee anu-ohia ọzọ, nke abụọ, yiri anụ ọhịa bea, o welikwara onwe ya elu n'otu

akuku, o nwekwara okpukpu atọ n'onu ya n'etiti ezé ya: ha wee si otú a gwa ya, Bilie, rie otutu anu ahụ. Mgbe nke a gasiri, elekwara m anya, ma lee ozo, yiri agu, nke nwere n'azu ya nku ano nke nnunu; anu-ohia ahụ nwekwara isi ano; e nyekwara ya ochichi. Daniel 7:4–6.

O dighi obuna otu ihe di n'okwukwe Katolik nke bu nke Ndi Kraist, ma anu ohia nke si n'oke osimiri puta na-anochi anya ngwakota nke alaeze ndi ogo mmuo nile ndi gara aga di na amuma Akwukwo Nso. A na-egosi anu ohia nke oke osimiri a n'usoro akuko ihe mere eme e tughariri azu, n'ihu na Jon na-eleghachi anya azu n'akuko ihe mere eme. Ihe mbu o huru bu ike ahụ e guzobere mgbe e wepuru mpi ato ahụ—ochichi popu. Mgbe ahụ o huru mpi iri nwere okpueze iri—Rome ogo mmuo. Mgbe ahụ o huru agu—Greece. Mgbe ahụ o huru anu ohia bea—Mido-Peshia. Mgbe ahụ o huru odum—Babilon. Nkwa nke anu ohia nke oke osimiri ahụ mejuputara ihe sitere n'otu n'otu n'ime alaeze ndi ogo mmuo niile bu ya uzo, ma nkwa ahụ na-egosi na ochichi popu bu ngwakota nke udi ikpere arusi o bu nke diworo adi n'akuko ihe mere eme nke Akwukwo Nso. O dighi obuna otu ihe di n'okwukwe Katolik nke bu nke Ndi Kraist. Ihe o bu puru iyi ka o bu nke Ndi Kraist n'okwukwe Katolik bu adigboroja.

N'Ugwu Kamel, mgbe Ilaija lusoro ndi amuma Jezebel na di ya nke dapuru n'okwukwe agha, Jezebel no n'ulo ya n'azu n'Sameria. Echefuru akwuna Taja n'oge akuko banyere anu ohia nke uwa nwere mpi abuo. Jezebel na-adi mgbe niile e zoro ezo, ma n'Isi nke iri na abuo na nke iri na ato nke Mkpughe uwa na-eju anya n'iso ya, ma e nweghi ihe osise ya di ka ihe itunanya a na-eju anya n'elugwe, dika Mba Uwa Jikoro Onu, United States, na Setan di. O laghachila n'etiti isi iwu ya di na Sameria—obodo Rom.

Akuko ihe mere eme nke anu ohia nke uwa bu ebe a na-achoputa ule nke oyiyi anu ohia ahụ maka uwa dum. Ule ahụ na-eme n'oge agha nke elugwe mbu. Nke a bu ihe anyi chorole ilebara anya n'oge a. Aga m edochi United States n'onodu okwu a bu “o” n'amaokwu ndi anyi ga-atule ugbu a.

M hukwara anu ohia ozo ka o na-aputa n'ala; ma United States nwere mpi abuo di ka nwa aturu, United States wee kwuo okwu di ka dragon. United States na-emezu kwa ike niile nke anu ohia mbu ahụ n'ihu ya, ma na-eme ka uwa na ndi bi n'ime ya fee anu ohia mbu ahụ ofufe, onye e mere ka onya onwu ya gwoo. United States na-arukwa nnukwu oru ebube, nke mere na o na-eme ka oku si n'elugwe ridata n'awa n'ihu mmadu, ma site n'oru ebube ndi ahụ nke United States nwere ike ime n'ihu anu ohia ahụ, o na-eduhie ndi bi n'awa; na-agwa ndi bi n'awa ka ha meere anu ohia ahụ oyiyi, anu ohia ahụ nke e meruru ahụ site n'mma agha, ma di ndu. United States nwekwara ike inye oyiyi anu ohia ahụ ndu, ka oyiyi anu ohia ahụ wee kwuo okwu, meekwa ka a gbuo otutu ndi niile na-agaghi efe oyiyi anu ohia ahụ ofufe. United States na-emekwa ka mmadu niile, ma ndi nta ma ndi ukwu, ndi bara ogaranya na ndi ogbenye, ndi nwe onwe ha na ndi ohu, nata akara n'aka nri ha, ma o bu n'egedege ihu ha: ka onye obula ghara inwe ike izu ma o bu ire ere, ma e wezuga onye nwere akara ahụ, ma o bu aha anu ohia ahụ, ma o bu onuogugu aha ya. Mkpughe 13:11–17.

N'Isi nke iri na ato nke Mkpughe, dragon nke Rom ikpere arusi nyere ochichi papacy ihe ato ka o na-etinye papacy n'ocheeze nke uwa.

Anụ-ọhịa ahụ m huru yiri agụ owuru, ụkwu ya dịkwa ka ụkwu nke bịa, ọnu ya dịkwa ka ọnu nke ọdum: dragon ahụ wee nye ya ike ya, na ocheeze ya, na ọchịchị dị ukwu. Nkpughe 13:2.

Ndị eze iri ahụ ndị na-anọchi anya Rom ndị ọgọ mmuo (France buru eze mbu n'ime ndi eze iri ahụ dika Ahab nochiri anya ya) nyere ọchịchị popu ihe ato: ike, oche, na ikike. Mgbe eze ukwu Constantine si n'obodo Rom di n'odida anyanwu bugharia isi obodo ahụ gaa n'owuwa anyanwu ma mee Constantinople isi obodo ọhuru nke Alaeze Ukwu Rom n'afọ 330, Rom ndi ọgọ mmuo wee nyefee uka Rom "oche" ya.

Mgbe Clovis, eze ndi Franks (France), ghorọ onye Katolik ma malite ibu agha megide ọchịchị ndi ahụ na-eguzogide iri elu nke ọchịchị popu n'oocheeze nke uwa n'afọ 496, Rome ndi ọgọ mmuo wee nye ọchịchị popu "ike" ya.

N'afọ 533, Justinian nyere iwu nke kowara uka Rom dika isi nke uka niile, nakwa dika onye na-agbazi ndi juru okwukwe. N'oge ahụ, e nyefewo papacy ikike nke Rom ndi ọgọ mmuo.

N'amaokwu nke iri na abuo, "[United States] na-emezu ike nile nke anu ohia mbu ahụ n'ihu ya." A na-anochi anya ike nke ndisi popu jiri mee ihe site n'aka Clovis, onye rara ike agha na aku na uba ya nye ndisi popu. Nke a bu ihe mere Katolik ji akpo Clovis "okpara nke uka Katolik," ma kpo France "ada okenye nke uka Katolik." United States ga-arukwa otu oru ojo ahụ maka ndisi popu nke Clovis malitere na 496.

A ga-eji ike nke United States mee ka "uwa na ndi bi n'ime ya fee anu ohia mbu ofufe, onye a gworo onya onwu ya." United States ga-eji ike agha ya na ike aku na uba ya mee ka uwa dum nabata Ubochi Sonde dika ubochi izuikwe. Akwala iko nke Taja ga-ebu uzọ soro anu ohia nke uwa kwaa iko n'iwu Sonde nke na-abia n'oge na-adighi anya, emesia o ga-apu gawa soro ndi eze ndi ozọ nile nke uwa kwaa iko.

N'amaokwu nke iri na ato, "[United States] na-arụ nnukwu ihe itunanya, nke mere na o na-eme ka oku si n'elugwe rịdata n'ụwa n'ihu mmadu." Oku na-anochi anya ozi na-adighi nsọ. Ire oku n'ubochi Pentikost nochiri anya ozi di nsọ nke e sochiri ike inyefe ozi ahụ n'ụwa nile dum. Oku ahụ nke United States ga-eme ka o si n'elugwe rịdata ga-emetutakwa mba niile, na asusu niile.

N'amaokwu nke iri na ano, United States na-eduhie "ndi bi n'elu uwa site n'ihe iriba ama ndi ahụ nke [United States] nwere ike ime n'ihu anu ohia ahụ; na-asị ndi bi n'elu uwa ka ha meere anu ohia ahụ oyiyi, nke e jiri mma agha meruo ahụ, ma diri ndu." Nduhie ahụ a na-eji eduhie uwa site n'aka United States ka e gosiri site n'oku ahụ si n'elugwe daa n'amaokwu gara aga. Oku ahụ si n'elugwe na-amiputa oru ebube ndi United States na-eji enye uwa iwu ka o guzobe ọchịchị otu uwa nke mejuputara njikota nke uka na ọchịchị, ebe uka no n'onodu ichikwa mmekorita ahụ.

Nke a bu ihe mmekorita Ehab na Jezebel nochiri anya ya mgbe e weliri Ilaija elu. Agha Ilaija n'Ugwu Kamel mezuru na mmalite nke United States n'oge ngaghari nke mmuo-ozu mbu site n'afọ 1840 ruo 1844, n'ihie ebumnuche nke ikewapu ezi onye amuma nke Protestantism n'ebe ndi amuma ugha niile nke Protestantism no.

A na-emezu ya ọzọ n’oge njedebe nke United States, n’oge ule nke ikpuputa onyinyo nke anụ ọhịa ahụ nke malitere na Septemba 11, 2001, ma na-ejedebe n’iwu Sọnde nke na-abịa n’oge na-adighi anya.

Mmezuputa zuru okè nke Ilaija na-eme tupu nnukwu ubochi ahụ na nke di egwu nke Onyenwe anyi, nke bu ihe otiti asaa ikpeazu. Ya mere, a na-anochi Ugwu Kamel, Ilaija, Ehab na Jezebel n’oru nke United States n’imanye uwa dum ka o nabata ochichi otu uwa nke United Nations, nke Chochi Katolik na-achi. United States na-emezu omume a site n’ike agha ya, ike aku na uba ya, na nkwurita aghugho e mebiri emebi nke na-eme ka mmadu daa n’okpuru mmetu ya nke o na-eduzi ma na-achikwa, nke a na-anochi anya ya site n’ihe a na-akpo “uzo ukwu ozi” nke worldwide web.

N’amaokwu nke iri na ise, a na-eme ka anyi mara na “o [United States] nwere ike inye onyinyo nke anụ ọhịa ndu, ka onyinyo nke anụ ọhịa ahụ wee kwuo okwu kwa, ma mee ka e gbuo otutu ndi niile na-agaghi akpo isi ala nye onyinyo nke anụ ọhịa ahụ.” Ya mere, iyi egwu onwu site n’ike agha nke United States, nke n’oge ahụ nochiri anya eze kachasi elu nke United Nations, na-enye goomenti otu uwa nke United Nations ike ikwu okwu. A na-emezu omume nke ikwu okwu site n’ike ochichi omeiwu na nke ikpe. Ngalaba omeiwu nke United Nations di na New York, ma ngalaba ikpe nke United Nations di na The Hague, Netherlands. The Hague na-anochi anya Uwa Ochie, New York kwa Uwa Oheru. Ma United States ma Netherlands abuo nwere akuko ihe mere eme gara aga ebe ha putara ihe dika ndi nchebe kachasi elu nke nnwere onwe na inwere onwe, ma ha abuo na-emecha akuko ihe mere eme ha nke o bua—na-ekwu okwu dika dragon.

“Dika Ubochi Izuike aghowo isi okwu puru iche nke esemokwu n’uwa nile nke Krisendom, ma ndi ochichi okpukpe na ndi ochichi nke uwa ejikotawo aka ime ka idebe Ubochi Sode buru ihe a na-amanye, iju nke nta igwe ole na ole ahụ na-aju inakwere ihe a ka otutu mmadu na-achọ ga-eme ka ha buru ihe a na-akocha n’uwa nile.... ma n’ikpeazu a ga-eweputa iwu megide ndi ahụ na-edobe Ubochi Izuike nke iwu nke anọ nso, na-ekwuputa na ha kwesiri ntaramahuhu kacha njo ma na-enye ndi mmadu ikike, mgbe oge ufodu gasiri, igbu ha. Roman Katolik n’Uwa Ochie na Protestantism dapuru n’ezi okwukwe n’Uwa Oheru ga-agbaso uzo yiri nke a n’ebe ndi ahụ no na-asopuru iwu nile nke Chineke.”

“A ga-etinye ndi Chineke n’oge ahụ n’ime ihe nkiri ndi ahụ nke mkgpagbu na oke nhujuanya, dika onye amuma kowara ya di ka oge nsogbu nke Jekob.” The Great Controversy, 615, 616.

N’amaokwu nke iri na isii na nke iri na asaa, mgbe e guzobechara oyiyi nke anụ-ọhịa ahụ ma nyekwa ya ike ikwu okwu, “[United States] na-eme ka mmadu niile, ma ndi nta ma ndi ukwu, ndi ogaranya na ndi ogbenye, ndi nweere onwe ha na ndi no n’ohu, nata akara n’aka nri ha, ma o bu n’egedege ihu ha: Ka onye obula ghara inwe ike izu ma o bu ire ere, ma e wezuga onye ahụ nwere akara ahụ, ma o bu aha anụ-ọhịa ahụ, ma o bu onu ogugu nke aha ya.”

Ihazi oyiyi nke anụ ọhịa ahụ bu ule nke na-ebute tupu ule nke akara nke anụ ọhịa ahụ. O buru na anyi agaghi agafe ule nke a na-anochi anya ya site n’ihazi oyiyi nke anụ ọhịa ahụ, anyi ga-ada n’ule nke akara nke anụ ọhịa ahụ. Ha bu ule abuo di iche, ha bukwu udi ule abuo di iche.

Ịkpurụ ihe oyiyi nke anụ ọhịa ahụ, nke malitere na Septemba 11, 2001, bụ ịdọ aka ná ntị amụma na mmechi nke oge amara dị nso ime. Ọ bụ ozi Ịlajja nke na-egosi na Ugwu Kamel dị n'akụkụ nso, nakwa na ndị nke Chineke kwesiri ijide mmanụ nke agwa, mmanụ nke Mmụọ Nsọ, na mmanụ nke ozi Mkpu Etiti Abali tupu akpọọ oku ikpeazu. Ha kwesiri iteta, ka mgbe Ịlajja juru ha, “Ruo ole mgbe ka unu ga-anọ na-akwusi n'etiti echiche abuo?”—ha agaghị ada nkiti, n'ihi na ino nkiti n'oge ahụ putara inata akara nke anụ ọhịa ahụ. Nnwale ihe oyiyi nke anụ ọhịa ahụ na-anochi anya oru nke ighota ozi ahụ nke na-ekwusa mmechi nke ikpe ahụ, di nnoo ka ozi ndi Millerite kwusara mmalite nke ikpe ahụ.

Nnwale nke akara nke anụ ọhịa ahụ agunyeghi nhorọ o bula, n'ihi na o nweghi akukụ o bula nke oge nnwale amara. Ọ bụ otu ntabi oge, o bughị oge a gbatiri agbatị. Ọ bụ ogbaaghara di oke mkpa, ya mere o bụ ule na-ekpughe ezi agwa nke ga-achoputa agwa ndi Izrel ahụ a kporo ka ha biakwute n'Ugwu Kamel site n'aka Ehab n'oge iwu Sunday. Mgbe ahụ ha ga-egosiputa agwa ahụ ha zulitere n'oge gara aga, nke amuma kporo nnwale nke onyinyo nke anụ ọhịa ahụ.

N'ihi ya (dika Mmụọ Nsọ na-ekwu, Taa o buru na unu anu olu ya, unu akposikwala obi unu ike, dika n'oge mkpasu-iwe, n'ubochi onwunwa n'ozara: mgbe nna unu ha nwalere m, nyochaa m, hukwa oru m ruo afọ iri anọ. N'ihi ya, ewere m iwe n'ogbo ahụ, si, Ha na-akpafu mgbe niile n'obi ha; ha amataghikwa uzọ m. Ya mere, esiri m n'iyi n'onunụ iwe m, Ha agaghị aba n'izuike m.) Kpacharanu anya, umunna, ka obi ojoo nke enweghi okwukwe ghara idi n'ime onye o bula n'ime unu, n'ila n'azu Chineke di ndu. Kama, na-adunu ibe unu odu kwa ubochi, mgbe a ka na-akpo ya Taa; ka e wee ghara ime ka onye o bula n'ime unu sie ike site n'aghugho nke mmehie. N'ihi na e meela ka anyi buru ndi na-eketa okè n'ime Kraist, ma o buru na anyi ejidesie ntukwasị obi mbu anyi ike ruo ogwugwu; ebe a na-ekwu, Taa o buru na unu anu olu ya, unu akposikwala obi unu ike, dika n'oge mkpasu-iwe. Ndi Hibru 3:7–15.